

NÄRPES/797/00.04.01/2024

§ 106 Begäran om utlåtande rörande minskning av antalet platser för serviceboende med heldygnsomsorg i Österbottens välfärdsområdes södra område 2025

Stadsdirektör Mikaela Björklund:

Styrelsen för Österbottens välfärdsområde har vid sitt sammanträde 21.10.2024 (§ 211) behandlat ett förslag *Minskning av antalet platser för serviceboende med heldygnsomsorg i Österbottens välfärdsområdes södra område* och ger nu berörda kommuner möjlighet att avge utlåtande gällande de föreslagna ändringarna innan slutligt beslut i ärendet fattas. Eventuella utlåtanden bör vara välfärdsområdets registratur till handa senast den 8.11.2024 (se bilagd begäran om utlåtande samt protokollsutdrag).

Österbottens välfärdsområde har som mål att fler personer som fyllt 75 år ska bo hemma. Då österbottningarna är friskare än befolkningen i Finland överlag och andelen serviceboende med heldygnsomsorg är högre i Österbotten (7,5%) än det nationella jämförelsetalet (6,4 %) strävar man efter att minska antalet boendeplatser med heldygnsomsorg med drygt 300 platser till år 2030.

I det första skedet, som ska inledas 2025, ska dessa boendeplatser minskas med ca. 100 platser. För det södra området föreslås att antalet serviceboendeplatser med heldygnsomsorg minskas med 36 platser av totalt 343 platser, vilket föreslås ske genom stängning av Pörtehemmet (17 platser) och Mariehemmet (19 platser). Detta innebär en minskning med mer än 10%, samtidigt som även antalet platser för andra boendeformer för äldre föreslås minska i området. Detta får naturligtvis också konsekvenser för personalen vid enheterna.

Det är uppenbart att Österbottens välfärdsområde står under ett starkt tryck att omorganisera verksamheten i en mer konstandseffektiv riktning, varför målet att minska antalet boendeplatser är förståeligt. Det måste ändå konstateras att välfärdsområdets förslag inte ligger i linje med Närpes stads tidigare fattade beslut, stadens vision kring äldreboendeutvecklingen i regionen eller stadens uppfattning om det verkliga behovet av boendeplatser för äldre. Mot den bakgrunden finns det skäl för Närpes stad att avge utlåtande gällande den planerade förändringen enligt bilagt förslag till utlåtande.

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

avge bifogade förslag till utlåtande som sitt utlåtande till Österbottens välfärdsområde gällande minskning av antalet platser för serviceboende med heldygnsomsorg i Österbottens välfärdsområdes södra område.

NÄRPES/797/00.04.01/2024

Stadsstyrelsens beslut:
Förslaget godkändes enhälligt.

Närpes stads utlåtande rörande minskning av antalet platser för serviceboende med heldygnsomsorg i Österbottens välfärdsområdes södra område 2025

Närpes stad tackar för möjligheten att ge utlåtande gällande Österbottens välfärdsområdes föreslagna minskning av antalet platser för serviceboende med heldygnsomsorg i Österbottens välfärdsområdes södra område 2025.

Österbottens välfärdsområdes förslag att minska antalet platser för serviceboende med heldygnsomsorg ligger inte i linje med Närpes stads vision kring äldreboendeutvecklingen i regionen, stadens uppfattning om det verkliga behovet av boendeplatser för äldre och stadens tidigare fattade beslut gällande boende med heldygnsomsorg i Pörtom.

Det är uppenbart att Österbottens välfärdsområde står under ett starkt tryck att omorganisera verksamheten i en mer konstandseffektiv riktning, varför målet att minska antalet boendeplatser är förståeligt. Närpes stad anser ändå att det nationella medeltalet inte bör vara den tyngst vägande faktorn i en sådan omställningsprocess. Sannolikt är en av orsakerna till att österbottningarna är friskare och lever längre än det nationella medeltalet också just det faktum att lämpliga former för äldreboende funnits tillgängliga i tillräckligt hög grad i regionen. För långsiktig hållbarhet behöver man alltså beakta även demografi, sociokulturella samt socioekonomiska aspekter, vilka torde tala för en något högre dimensionering av antalet boendeplatser med heldygnsomsorg än det nationella medeltalet.

Den föreslagna minskningen omfattande 36 boendeplatser med heldygnsomsorg i södra området utgör mer än 10 % av denna typ av boendeplatser i området, vilket måste ses som en drastisk ändring under mindre än ett år. Det kan vara svårt att på så kort tid genomföra den på ett för klienter, anhöriga och personal hållbart sätt. Närpes stad anser att man i genomförandet av minskningen bör beakta så väl de nuvarande klienternas, deras anhörigas som personalens behov, även om det skulle innebära att förändringarna tar något längre tid i anspråk.

Den föreslagna stängningen av Pörtehemmet, med 17 boendeplatser med heldygnsomsorg, motsvarar inte Närpes stads vision om äldres möjligheter att bo sina sista år så nära sina tidigare sociala nätverk som möjligt. Detta har Närpes stad också tydligt kommunicerat till Österbottens välfärdsområde genom sitt beslut att detaljplanera för och anvisa medel i investeringsbudgeten för planering och byggande av en ny byggnad för boende med heldygnsomsorg i Pörtom, med tanke på att den nuvarande byggnaden är i behov av grundrenovering.

Utlåtande av stadsstyrelsen i Närpes stad den 29.10.2024